

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹⁾

z dnia 2017 r.

w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół

Na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 3 i ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59) zarządza się, co następuje:

§ 1. Określa się ramowe plany nauczania dla publicznych szkół, o których mowa w art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe:

1) dla dzieci i młodzieży:

- a) szkoły podstawowej, w tym szkoły podstawowej specjalnej, z wyjątkiem szkoły podstawowej specjalnej dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, stanowiący załącznik nr 1 do rozporządzenia,
- b) szkoły podstawowej specjalnej dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, stanowiący załącznik nr 2 do rozporządzenia,
- c) oddziałów przysposabiających do pracy organizowanych w klasach VII i VIII szkoły podstawowej, w tym szkoły podstawowej specjalnej, z wyjątkiem szkoły podstawowej specjalnej dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, stanowiący załącznik nr 3 do rozporządzenia,
- d) liceum ogólnokształcącego, w tym liceum ogólnokształcącego specjalnego dla uczniów w normie intelektualnej: niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, stanowiący załącznik nr 4 do rozporządzenia,

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. poz. 1903).

- e) technikum, w tym technikum specjalnego dla uczniów w normie intelektualnej: niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, stanowiący załącznik nr 5 do rozporządzenia,
- f) klasy wstępnej przygotowującej uczniów do kontynuowania nauki w liceum ogólnokształcącym dwujęzycznym, oddziale dwujęzycznym w liceum ogólnokształcącym, technikum dwujęzycznym lub oddziale dwujęzycznym w technikum, stanowiący załącznik nr 6 do rozporządzenia,
- g) branżowej szkoły I stopnia, w tym branżowej szkoły I stopnia specjalnej dla uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, przeznaczony dla uczniów będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum, stanowiący załącznik nr 7 do rozporządzenia,
- h) branżowej szkoły I stopnia, w tym branżowej szkoły I stopnia specjalnej dla uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, przeznaczony dla uczniów będących absolwentami ośmioletniej szkoły podstawowej, stanowiący załącznik nr 8 do rozporządzenia,
- i) szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, stanowiący załącznik nr 9 do rozporządzenia,
- j) branżowej szkoły II stopnia, w tym branżowej szkoły II stopnia specjalnej dla uczniów w normie intelektualnej: niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, którzy realizowali ramowy plan nauczania dla branżowej szkoły I stopnia przeznaczony dla uczniów będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum, stanowiący załącznik nr 10 do rozporządzenia,
- k) branżowej szkoły II stopnia, w tym branżowej szkoły II stopnia specjalnej dla uczniów w normie intelektualnej: niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, którzy realizowali ramowy plan nauczania dla branżowej szkoły I stopnia przeznaczony dla uczniów będących absolwentami ośmioletniej szkoły podstawowej, stanowiący załącznik nr 11 do rozporządzenia,

- l) szkoły policealnej, w tym szkoły policealnej specjalnej dla uczniów w normie intelektualnej: niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, stanowiący załącznik nr 12 do rozporządzenia;
- 2) dla dorosłych:
 - a) klasy VII i VIII szkoły podstawowej prowadzącej zajęcia w formie:
 - stacjonarnej, stanowiący załącznik nr 13 do rozporządzenia,
 - zaocznej, stanowiący załącznik nr 14 do rozporządzenia,
 - b) liceum ogólnokształcącego prowadzącego zajęcia w formie:
 - stacjonarnej, stanowiący załącznik nr 15 do rozporządzenia,
 - zaocznej, stanowiący załącznik nr 16 do rozporządzenia,
 - c) szkoły policealnej prowadzącej zajęcia w formie:
 - stacjonarnej, stanowiący załącznik nr 17 do rozporządzenia,
 - zaocznej, stanowiący załącznik nr 18 do rozporządzenia.

§ 2. 1. Ramowy plan nauczania określa:

- 1) tygodniowy, a w szkołach dla dorosłych prowadzących zajęcia w formie zaocznej – semestralny, wymiar godzin dla uczniów poszczególnych klas lub semestrów w danym typie szkoły przeznaczonych na realizację:
 - a) obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, w toku których odbywa się edukacja wczesnoszkolna, nauczanie przedmiotów lub bloków przedmiotowych, o których mowa w § 4 ust. 2,
 - b) obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia w zawodzie,
 - c) zajęć z wychowawcą;
- 2) tygodniowy, a w przypadku szkół dla dorosłych prowadzących zajęcia w formie zaocznej – semestralny, wymiar godzin do dyspozycji dyrektora szkoły przeznaczonych na:
 - a) zajęcia uwzględniające potrzeby, zainteresowania i uzdolnienia uczniów, w szczególności zajęcia związane z kształtowaniem aktywności i kreatywności uczniów oraz zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
 - b) w przypadku szkół prowadzących kształcenie zawodowe – również na zajęcia związane z kształtowaniem kompetencji zawodowych,
 - c) w przypadku liceum ogólnokształcącego dla dorosłych – również na realizację przedmiotów w zakresie rozszerzonym;

- 3) minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych;
- 4) minimalny wymiar godzin zajęć z zakresu doradztwa zawodowego.

2. Zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych nie prowadzi się w szkołach specjalnych zorganizowanych w podmiotach leczniczych.

§ 3. 1 Organ prowadzący szkołę, na wniosek dyrektora szkoły, może przyznać nie więcej niż 3 godziny tygodniowo dla każdego oddziału (grupy międzyoddziałowej lub grupy międzyklasowej) w danym roku szkolnym, a w przypadku szkół w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich – od 6 do 12 godzin, na:

- 1) okresowe lub roczne zwiększenie liczby godzin wybranych obowiązkowych zajęć edukacyjnych;
- 2) realizację dodatkowych zajęć edukacyjnych, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;
- 3) realizację zajęć z języka migowego;
- 4) naukę geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, 1954, 1985 i 2169 oraz z 2017 r. poz. 60).

2. W przypadku wprowadzenia do rozkładu zajęć, o którym mowa w § 4 ust. 1, dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz nauki geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, udział uczniów w tych zajęciach jest obowiązkowy.

§ 4. 1. Na podstawie ramowego planu nauczania dyrektor szkoły ustala dla poszczególnych klas i oddziałów tygodniowy rozkład zajęć, a w szkołach dla dorosłych prowadzących zajęcia w formie zaocznej – semestralny rozkład zajęć:

- 1) obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych;
- 2) zajęć z wychowawcą;
- 3) zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych;
- 4) zajęć z zakresu doradztwa zawodowego;
- 5) zajęć religii lub etyki zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;

- 6) zajęć wychowania do życia w rodzinie zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (Dz. U. poz. 78, z późn. zm.²⁾);
- 7) zajęć języka mniejszości narodowej, etnicznej lub języka regionalnego, nauki własnej historii i kultury oraz nauki geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- 8) zajęć sportowych w oddziałach i szkołach sportowych oraz oddziałach i szkołach mistrzostwa sportowego zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 18 ust. 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;
- 9) zajęć języka migowego.

2. Obowiązkowe zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia ogólnego mogą być zestawione w blok przedmiotowy, w ramach którego jest prowadzone zintegrowane nauczanie treści i umiejętności z różnych dziedzin wiedzy, realizowane w toku jednolitych zajęć edukacyjnych, pod warunkiem zapewnienia realizacji celów kształcenia i treści nauczania wynikających z podstawy programowej kształcenia ogólnego oraz zachowania wymiaru godzin poszczególnych obowiązkowych zajęć edukacyjnych na danym etapie edukacyjnym.

3. Obowiązkowe zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia w zawodzie, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 1 lit. b, ustala dyrektor szkoły.

4. W liceum ogólnokształcącym i technikum przedmioty ujęte w podstawie programowej kształcenia ogólnego w zakresie rozszerzonym mogą być realizowane w oddziale, grupie oddziałowej i grupie międzyoddziałowej, a za zgodą organu prowadzącego – także w grupie międzyszkolnej.

§ 5. 1. Dla uczniów niepełnosprawnych oraz uczniów szkół w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich można przedłużyć okres nauki:

- 1) w szkole podstawowej:
 - a) o jeden rok – na I etapie edukacyjnym,
 - b) o dwa lata – na II etapie edukacyjnym;
- 2) w szkole ponadpodstawowej o jeden rok.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1995 r. poz. 334, z 1996 r. poz. 646, z 1997 r. poz. 943 i 1040, z 1999 r. poz. 32 oraz z 2001 r. poz. 1792).

2. Decyzję o przedłużeniu okresu nauki uczniowi niepełnosprawnemu podejmuje rada pedagogiczna, po uzyskaniu pozytywnej opinii zespołu, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, oraz zgody rodziców ucznia.

3. Decyzję o przedłużeniu okresu nauki uczniowi szkoły w zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich podejmuje dyrektor szkoły, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej.

4. Decyzje, o których mowa w ust. 2 i 3, podejmuje się:

- 1) w przypadku szkoły podstawowej:
 - a) na I etapie edukacyjnym – nie później niż do końca roku szkolnego w klasie III,
 - b) na II etapie edukacyjnym – nie później niż do końca roku szkolnego w klasie VIII;
- 2) w przypadku szkoły ponadpodstawowej – nie później niż do końca roku szkolnego w ostatnim roku nauki.

§ 6. 1. Dla uczniów niedostosowanych społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym uczęszczających do branżowych szkół I stopnia zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, zakładach poprawczych lub schroniskach dla nieletnich można skrócić okres nauki do dwóch lat, pod warunkiem zachowania wymiaru godzin poszczególnych obowiązkowych zajęć edukacyjnych przewidzianego dla trzyletniego okresu nauczania, z tym że wymiar godzin zajęć wychowania fizycznego określa art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

2. Decyzję o skróceniu okresu nauki uczniowi niedostosowanemu społecznie lub zagrożonemu niedostosowaniem społecznym uczęszczającemu do branżowej szkoły I stopnia zorganizowanej w młodzieżowym ośrodku wychowawczym lub młodzieżowym ośrodku socjoterapii podejmuje rada pedagogiczna, po uzyskaniu pozytywnej opinii zespołu, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

3. Decyzję o skróceniu okresu nauki uczniowi niedostosowanemu społecznie lub zagrożonemu niedostosowaniem społecznym uczęszczającemu do branżowej szkoły I stopnia zorganizowanej w zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich podejmuje dyrektor szkoły, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej.

§ 7. 1. W klasach IV–VIII szkoły podstawowej, branżowej szkole I stopnia, liceum ogólnokształcącym, technikum, branżowej szkole II stopnia i szkole policealnej podział na grupy jest obowiązkowy:

- 1) na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z informatyki w oddziałach liczących więcej niż 24 uczniów; zajęcia mogą być prowadzone w grupie oddziałowej lub międzyoddziałowej liczącej nie więcej niż 24 uczniów; liczba uczniów w grupie nie może przekraczać liczby stanowisk komputerowych w pracowni komputerowej;
- 2) na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z języków obcych nowożytnych w oddziałach liczących więcej niż 24 uczniów; zajęcia mogą być prowadzone w grupie oddziałowej lub międzyoddziałowej liczącej nie więcej niż 24 uczniów;
- 3) na nie więcej niż połowie godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, dla których z treści programu nauczania wynika konieczność prowadzenia ćwiczeń, w tym laboratoryjnych – w oddziałach liczących więcej niż 30 uczniów;
- 4) na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia w zawodzie, dla których z treści programu nauczania dla zawodu wynika konieczność prowadzenia ćwiczeń, w tym laboratoryjnych – w oddziałach liczących więcej niż 30 uczniów;
- 5) w przypadku prowadzenia kształcenia w zawodzie na podstawie modułowego programu nauczania dla zawodu, zgodnie z wymogami określonymi w modułowym programie nauczania dla zawodu;
- 6) na zajęciach praktycznej nauki zawodu, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 120 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;
- 7) na obowiązkowych zajęciach wychowania fizycznego; zajęcia mogą być prowadzone w grupie oddziałowej, międzyoddziałowej lub międzyklasowej, a w przypadku zespołu szkół – także w grupie międzyszkolnej, liczącej nie więcej niż 26 uczniów, z tym że jeżeli w skład grupy oddziałowej, międzyoddziałowej, międzyklasowej lub międzyszkolnej wchodzi uczniowie niepełnosprawni uczęszczający do oddziałów integracyjnych lub uczniowie oddziałów specjalnych, liczba uczniów w grupie nie może być większa niż liczba uczniów odpowiednio w oddziale integracyjnym lub oddziale specjalnym określona w przepisach wydanych na podstawie art. 111 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

2. W oddziałach integracyjnych i oddziałach specjalnych liczących co najmniej 3 uczniów niepełnosprawnych na zajęciach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 – 3, podział na

grupy jest obowiązkowy, z tym że grupa oddziałowa, międzyoddziałowa lub międzyklasowa nie może liczyć mniej niż 5 uczniów.

3. W przypadku oddziałów liczących odpowiednio nie więcej niż 24, 26 lub 30 uczniów na zajęciach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 – 4 i 7, podziału na grupy można dokonywać za zgodą organu prowadzącego szkołę.

4. W klasach IV–VIII szkoły podstawowej i szkole ponadpodstawowej zajęcia wychowania fizycznego, w zależności od realizowanej formy tych zajęć, mogą być prowadzone łącznie albo oddzielnie dla dziewcząt i chłopców.

§ 8. 1. Załączniki nr 1–3 do rozporządzenia stosuje się począwszy od roku szkolnego 2017/2018 w klasach I, IV i VII szkoły podstawowej, a w latach następnych również w kolejnych klasach szkoły podstawowej.

2. Załączniki nr 7, 9, 13 i 14 do rozporządzenia stosuje się począwszy od roku szkolnego 2017/2018.

3. Załączniki nr 12, 17 i 18 do rozporządzenia stosuje się począwszy od roku szkolnego 2017/2018 w semestrach I szkoły policealnej, a w latach następnych również w kolejnych semestrach szkoły policealnej.

4. Załączniki nr 4–6, 8, 15 i 16 do rozporządzenia stosuje się począwszy od roku szkolnego 2019/2020.

5. Załącznik nr 10 do rozporządzenia stosuje się począwszy od roku szkolnego 2020/2021.

6. Załącznik nr 11 do rozporządzenia stosuje się począwszy od roku szkolnego 2022/2023.

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2017 r.

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

w porozumieniu:

MINISTER ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

MINISTER ŚRODOWISKA